

Factors Related to Performance of Primary Health Care among Migrant Health Volunteers in Muang District, Samut Sakhon Province¹

Surasak sangjae²

Received: 20 April 2023

Accepted: 21 June 2023

Abstract

This survey research aimed to study: 1) Factors of personal characteristics, duration of migrant health volunteer service, role perception, and work attitude, 2) the level of primary health care (PHC) practice of migrant health volunteers, and 3) the correlation between personal attributes, role perception, attitudes towards PHC practice, and support for PHC practice among migrant health volunteers in Mueang Samut Sakhon District, Samut Sakhon Province. The sample consisted of 260 migrant health volunteers in Muang Samut Sakhon District. Data were collected using a questionnaire with a reliability score between March and April 2023. Statistical analysis included percentage, mean, standard deviation, chi-square test, and the Pearson correlation coefficient.

The results showed that most of the migrant health volunteers were males, with an average age of 32.10 years, marital status, lower secondary level of education and were employed in industrial factories, with an average income of 11,600 baht. On average, they had been serving as foreign health volunteers for 2.70 years and had a high perception of their roles and responsibilities. Their attitude towards PHC practice was good-level, and high-level support for PHC practice. In terms of actual PHC practice, migrant health volunteers exhibited moderate levels, with the highest level observed among those with higher education and specific occupations. There was a significant relationship between the PHC practice of migrant health volunteers and their level of support for PHC practice, with statistical significance at the 0.01 level. This relationship was composed of the highest level of education, type of business operation, support for the practice of primary health care, and attitudes towards primary health care practice.

Keywords: migrant public health volunteers, primary health care, performance

---

¹ Research Article

² Professional Public Health Academician, Bangtorad Subdistrict Health Promotion Hospital, Muang District Public Health Office E-mail: surasak7318@gmail.com

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร¹

สุรศักดิ์ แสงแจ้²

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้ บทบาทหน้าที่ ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว 2) ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร สาธารณสุขต่างด้าว และ 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว กลุ่มตัวอย่างได้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมือง สมุทรสาคร จำนวน 260 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่น ระหว่าง เดือน มีนาคม ถึง เมษายน 2566 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

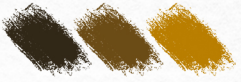
ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 32.10 ปี สถานภาพคู่ การศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อาชีพพนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม รายได้เฉลี่ย 11,600 บาท มีระยะเวลาในการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว เฉลี่ย 2.70 ปี มีระดับการรับรู้บทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมาก ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับดี ระดับการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับ มาก และระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพ การสนับสนุนการ ปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน และทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน

คำสำคัญ: อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว การสาธารณสุขมูลฐาน การปฏิบัติงาน

¹ บทความวิจัย

² นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านบางโทรัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ เมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร อีเมล : surasak7318@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมาย จำนวนกว่า 2.90 ล้านคน แบ่งเป็น แรงงานฝีมือ 256,263 คน แรงงานทั่วไป 2,739,190 คน (กรมการจัดหางาน, 2565 26 ธันวาคม) โดยจังหวัดที่มีความต้องการแรงงานต่างด้าวมากที่สุด 5 อันดับแรก คือ จังหวัดเชียงใหม่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดระยอง ตามลำดับ

เมื่อมีแรงงานต่างด้าวเข้ามาพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก การจัดระบบบริการสุขภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดเคลื่อนย้ายแรงงานเพื่อการทำงานในภาคเศรษฐกิจ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศไทยคือ การมีแรงงานต่างด้าวที่มีสุขภาพแข็งแรง และได้รับการดูแลให้มีสุขภาพพื้นฐานที่ดีอย่างต่อเนื่อง อันเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ และการดูแลสุขภาพในแรงงานต่างด้าว มิให้เป็นภาระด้านสุขภาพของประเทศ รวมทั้ง ป้องกันผลกระทบด้านสุขภาพของประชากรคนไทยที่มีการติดต่อ สื่อสาร เชื่อมโยงกับแรงงานต่างด้าวที่ผ่านมาปัญหาสุขภาพของแรงงานต่างด้าวมีโรคติดต่อที่ต้องให้ความสำคัญมากที่สุดคือ วัณโรค รองลงมาคือโรคเอดส์ การฉีควัคซีนเพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคซิฟิลิสและโรคหนองใน และในปี 2563 เกิดการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ประเทศไทย มีมาตรการการควบคุม และป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยการปิดประเทศ ควบคุมการเข้าออกด่านชายแดน แต่ยังคงมีการลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมาย จนมีการพบการแพร่ระบาดในกลุ่ม

แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย จนกระทั่งปลายปี 2563 มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอก 2 ในกลุ่มแรงงานต่างด้าว ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้ติดเชื้อในกลุ่มแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนเป็น การระบาดครั้งใหญ่ ประชาชนทั้งคนไทยและคนต่างด้าวต่างได้รับผลกระทบทางด้านสุขภาพ เศรษฐกิจ และทางสังคมจากเหตุการณ์นี้ (กระทรวงสาธารณสุข, 2564)

กระทรวงสาธารณสุข มีแนวทางในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการสุขภาพแก่ประชากรต่างด้าว ซึ่งมาตรการสำคัญคือการให้ประชากรต่างด้าวมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพตนเองตามแนวทางการสาธารณสุขมูลฐาน ด้วยการสร้างอาสาสมัครสาธารณสุขในประชากรต่างด้าว หรือเรียกว่า อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (อสต.) เพื่อดูแลสุขภาพของประชากรต่างด้าว จึงเป็นแนวทางหนึ่งในการขยายขอบเขตการบริการสุขภาพประชากรต่างด้าวให้ครอบคลุมถึงแรงงานต่างด้าว ครอบครัว และผู้ติดตามให้สามารถดูแลสุขภาพตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการประชากรต่างด้าวในการดูแลสุขภาพตามแนวทางการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวงสาธารณสุข เริ่มดำเนินการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 จนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ.2565 จังหวัดสมุทรสาคร มีอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว จำนวน 1,500 คน ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร

จำนวน 800 คน และจากรายงานของกรมการจัดหางาน สถิติจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตทำงานคงเหลือที่วีซ่าราชอาณาจักรประจำเดือนธันวาคม 2565 จังหวัดสมุทรสาคร มีแรงงานต่างด้าวที่รับอนุญาตทำงานจำนวน 274,974 คน อำเภอที่มีประชากรต่างด้าวมากที่สุดคือ อำเภอเมืองสมุทรสาครประมาณ 190,007 คน รองลงมา คือ อำเภอกระทุ่มแบนประมาณ 77,267 คน และอำเภอบ้านแพ้วประมาณ 7,700 คน ยังไม่นับรวมแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมาย ผู้ติดตาม และครอบครัวแรงงานต่างด้าวอีกเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลดังกล่าว สะท้อนเรื่องการดูแลสุขภาพของประชากรต่างด้าวที่พำนักอาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร โดยเฉพาะพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครที่มีประชากรต่างด้าวพักอาศัยเป็นจำนวนมาก

องค์การอนามัยโลกให้ คำจำกัดความ “การสาธารณสุขมูลฐาน” คือ ลักษณะของบริการสุขภาพที่จำเป็น ซึ่งบุคคลและครอบครัวสามารถจะหาได้ในชุมชน โดยเป็นสิ่งที่บุคคลยอมรับและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการดำเนินงาน รวมทั้งเป็นบริการที่ชุมชนและประเทศสามารถจัดให้มีได้ การสาธารณสุขมูลฐานจะเป็นส่วนที่ผสมผสานอยู่ในทั้งระบบบริการสาธารณสุขของรัฐ โดยเป็นศูนย์กลางของระบบ และเป็นส่วนผสมผสานอยู่ในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งหมดของชุมชน (เบญจรัตน์ แซ่ฉั่ว, 2548) สอดคล้องกับ สุวัช เชียศิริวัฒนา และ สุธาทิพย์ จันทรักษ์ (2557) หลักการสาธารณสุขมูลฐาน 4 ประการ คือ กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การปรับระดับบริการสาธารณสุขขึ้นพื้นฐานเพื่อรองรับสาธารณสุขมูลฐาน

และการประสานงานระหว่างหน่วยงานเป็นกลวิธีหลักในการทำงานร่วมกับชุมชน

การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่าง อาทิ ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้บทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ซึ่งการรับรู้บทบาทหน้าที่เป็นจุดเริ่มต้นของการปฏิบัติงาน การรับรู้บทบาทเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงาน ทักษะคิด ที่เกิดจากประสบการณ์ สถานะการเรียนรู้จะเป็นสิ่งที่กำหนดปฏิกิริยาของบุคคลหนึ่งที่จะมีต่อบุคคลอื่น สิ่งของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องหรือสิ่งต่างๆ ทักษะคิดเป็น อัจฉริยภาพ (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคนวัตถุสิ่งของหรือความคิด (ราตรี พัฒนรังสรรค์, 2542) ทักษะคิดจะส่งผลให้บุคคลนั้นๆ แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ความคิดเห็นของบุคคลมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ มีการติดต่อสื่อสารเชื่อมโยงให้เกิดทักษะคิดต่อสิ่งต่างๆ และเป็นสิ่งที่มีผลทำให้เกิดการปฏิบัติ การสนับสนุนเป็นองค์ประกอบหนึ่งขององค์การที่ช่วยให้อุบลากรทำงานของตนให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Weisbord, 1975) สอดคล้องกับ อุไรวรรณ บุญสาสิทธิ์พิทักษ์ (2542) ศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดลพบุรี พบว่าการสนับสนุนทางสังคม ได้แก่ การนิเทศงาน การศึกษาดูงาน การมีส่วนร่วม การรับรู้บทบาทหน้าที่ โดยรวม และ แรงจูงใจโดยรวม

มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่
ของ อสม. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.50

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา
ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้บทบาท
หน้าที่ที่ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน และการสนับสนุน
การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ศึกษาะดับการ
ปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขต่างด้าว และศึกษาปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ซึ่งผลที่ได้จาก
การศึกษาจะนำไปใช้ประโยชน์สืบต่อไป

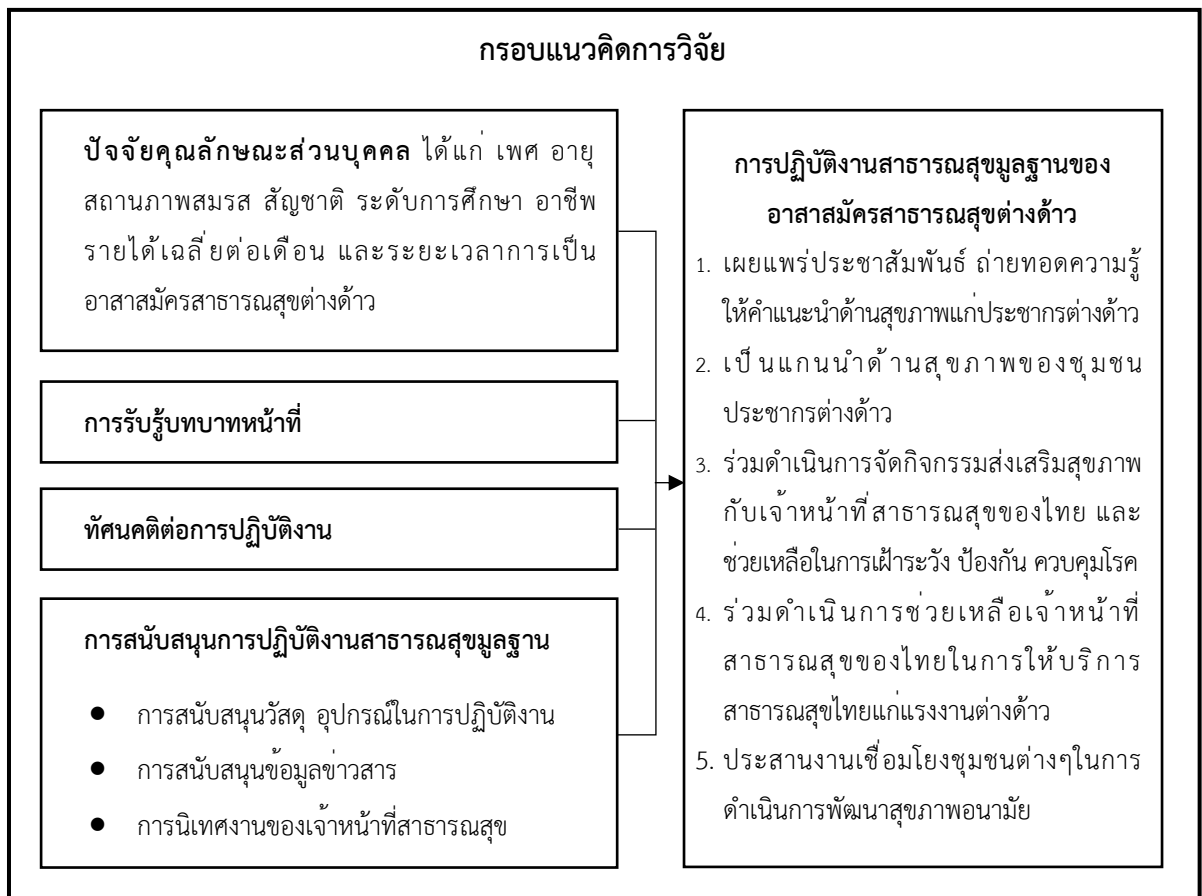
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล
ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส สัญชาติ

การศึกษา รายได้ อาชีพ ระยะเวลาการเป็น
อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว การรับรู้บทบาท
หน้าที่ ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน และการ
สนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว

2. เพื่อศึกษาะดับการปฏิบัติงาน
สาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข
ต่างด้าว (อสมต.) อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัด
สมุทรสาคร

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย
คุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้บทบาทหน้าที่
ทัศนคติการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนการ
ปฏิบัติงาน กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมือง
สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
2. การรับรู้บทบาทหน้าที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
3. ทักษะการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานสาธารณสุข
4. การสนับสนุนการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติงานสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional Survey Research) ดำเนินการระหว่างเดือน มีนาคม ถึง เมษายน พ.ศ.2566

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวที่ผ่านการอบรมหลักสูตรอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 800 คน (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2565)

กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ที่ปฏิบัติงานอยู่จริงในเดือน กุมภาพันธ์ 2566 คำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้หลักการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้จำนวนตัวอย่าง 260 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Sample Random Sampling)

เครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพ

เครื่องมือการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคลของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานสมรส สัญชาติ ระดับการศึกษา ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scale โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ ใช่ ไม่แน่ใจ ไม่ใช่ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ข้อคำถามเชิงบวก ให้คะแนน 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ และข้อคำถามเชิงลบ ให้คะแนน 1, 2 และ 3 คะแนน ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.34–3.00 หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.67–2.33 หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.66 หมายถึง มีการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานระดับน้อย

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติ ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scale โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ

เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนคือ ข้อคำถามเชิงบวก ให้คะแนน 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ และข้อคำถามเชิงลบ ให้คะแนน 1, 2 และ 3 คะแนน ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.34–3.00 หมายถึง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ระดับดี

ค่าเฉลี่ย 1.67–2.33 หมายถึง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.66 หมายถึง มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ระดับไม่ดี

ส่วนที่ 4 ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ได้แก่ การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ การสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร และการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scale โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.34–3.00 หมายถึง มีปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.67–2.33 หมายถึง มีปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.66 หมายถึง มีปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานระดับน้อย

ส่วนที่ 5 ปัจจัยการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว หมายถึง การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของ

อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ได้แก่ 1) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ประชากรต่างด้าว 2) เป็นแกนนำด้านสุขภาพของชุมชนประชากรต่างด้าว 3) ร่วมดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของไทย และช่วยเหลือในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค 4) ร่วมดำเนินการช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของไทย ในการให้บริการสาธารณสุขไทยแก่ประชากรต่างด้าว 5) ประสานเชื่อมโยงชุมชนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพอนามัย

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบ Likert scale โดยมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ ประจํา บางครั้ง ไม่เคย โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 3, 2 และ 1 คะแนน ตามลำดับ

เกณฑ์การแปลผลคะแนน ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มค่าเฉลี่ยคะแนนเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.34–3.00 หมายถึงอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.67–2.33 หมายถึงอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.66 หมายถึงอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับน้อย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีค่าดัชนี ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of Item – Object Congruence) เท่ากับ 0.95 จากนั้นได้นำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัด

สมุทราสาร จำนวน 30 รายเพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของครอนบาช (Cronbach, 1984) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติ แบบสอบถามด้านทัศนคติ ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว แบบสอบถามสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน และแบบสอบถามการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว เท่ากับ 0.90, 0.87, 0.92 และ 0.92 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive analysis) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายลักษณะของปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการรับรู้บทบาทหน้าที่ ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงาน ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว และทำการวิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรด้วยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสาคร

ตามหนังสือที่ สค.0033/1096 ลงวันที่ 15 มีนาคม 2566

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลคุณลักษณะส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 63.50 อายุเฉลี่ย 32.10 ปี (S.D.= 7.31) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 43.80 มีสถานภาพสมรสคู่ ร้อยละ 57.70 ประกอบอาชีพพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ร้อยละ 61.50 มีรายได้เฉลี่ย 11,600.38 บาทต่อเดือน (S.D.= 7,155.34) มีระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวเฉลี่ย 2.74 ปี (S.D.= 2.24)

2. การรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว มีระดับการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.92, S.D.= 0.10) โดย 3 อันดับแรกที่อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีระดับการรับรู้มากที่สุด ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว มีหน้าที่ให้ความรู้แก่ประชากรต่างด้าว ถึงความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค ($\bar{X}$ = 3.00, S.D.= 0.00) อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ควรแนะนำแนวทาง ขั้นตอนและเงื่อนไขในการใช้สิทธิ์ประกันสุขภาพให้กับประชากรต่างด้าวที่อยู่ในชุมชน ($\bar{X}$ = 3.00, S.D.= 0.00) และอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีหน้าที่ในการให้ความรู้เรื่องการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ($\bar{X}$ = 3.00, S.D.= 0.00)

3. ทักษะต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีระดับทักษะต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับดี ($\bar{X}$ = 2.90, S.D. = 0.13) โดย 5 อันดับแรกที่อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีระดับทักษะต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานมากที่สุด ได้แก่ โรคผิวหนัง เป็นโรคที่รักษาหายได้ ถ้าผู้ป่วยรับประทานยาครบตามแพทย์สั่ง (6 เดือน) ($\bar{X}$ = 2.99, S.D. = 0.88) การบริโภคอาหาร และน้ำที่สะอาด ถ่ายอุจจาระลงส้วม กำจัดขยะมูลฝอยสามารถป้องกันโรคอุจจาระร่วงได้ ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 0.13) เมื่อพบผู้ป่วยโรคไขเลือดออกในชุมชน เราควรให้ความร่วมมือ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย และพ่นสารเคมีกำจัดยุง ($\bar{X}$ = 2.98, S.D. = 0.12) หญิงตั้งครรภ์ ควรฝากครรภ์ในระยะใกล้คลอดก็เพียงพอแล้ว ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.18) เด็กแรกเกิด ถึง 5 ปี ควรได้รับวัคซีนตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.18) และการดูแลก่อนคลอด (ฝากครรภ์) และการดูแลหลังคลอดทำให้แม่และลูกมีสุขภาพแข็งแรง ($\bar{X}$ = 2.97, S.D. = 0.18)

4. การสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่า ภาพรวมของระดับการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.38, S.D. = 0.44) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 2.58, S.D. = 0.56) ด้านการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 0.46) และด้านการนิเทศงานของเจ้าหน้าที่

สาธารณสุข อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 0.44)

5. การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่าระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.33, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเป็นแกนนำด้านสุขภาพของชุมชนประชากรต่างด้าว และด้านการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ถ่ายทอดความรู้ให้คำแนะนำด้านสุขภาพแก่ประชากรต่างด้าวอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 2.75 และ 2.40 ตามลำดับ ส่วนในด้านความร่วมมือร่วมใจร่วมใจจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของไทย และช่วยเหลือในการเฝ้าระวังป้องกัน ควบคุมโรคและปัญหาสาธารณสุข ตลอดจนภัยสุขภาพที่สอดคล้องกับสภาวะสุขภาพของท้องถิ่นและประชากรต่างด้าว รวมทั้งการช่วยเหลือในการสำรวจข้อมูลภาวะสุขภาพในชุมชนการดูแลสุขภาพอนามัยและสภาพแวดล้อมด้านการร่วมดำเนินการช่วยเหลือกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของไทยในการให้บริการสาธารณสุขไทยแก่ประชากรต่างด้าว ทั้งบริการเชิงรุก/เชิงรับ และด้านการประสานเชื่อมโยงชุมชนต่างๆ ในการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพอนามัย มีระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09, 2.29 และ 1.91 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก

5 อันดับแรก ได้แก่ ท่านใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ เว้นระยะห่าง และแนะนำให้เพื่อนบ้าน ใส่หน้ากากอนามัย ล้างมือ เว้นระยะห่างเพื่อเป็นการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87, ท่านปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีในการดูแลสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.85, ท่านชักชวนให้เพื่อนบ้านคนในชุมชนปฏิบัติตนในการป้องกันโรคติดต่อ เช่น ใส่หน้ากากอนามัย การเว้นระยะห่าง กินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.71, ท่านเป็นแกนนำในการถ่ายทอดความรู้เรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคให้แก่คนในชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 และท่านช่วยแจ้งข่าวสารด้านสาธารณสุขให้แก่ประชากร ต่างด้าวในชุมชนของท่านทราบ เช่น การเกิดโรคติดต่อ ที่สำคัญ หรือโรคระบาดในชุมชนตลอดจนข่าวสารความเคลื่อนไหวในกิจกรรมสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52

6. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

6.1 การทดสอบไคสแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพ กับระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ระดับการศึกษา และประเภทที่ประกอบอาชีพ ส่วน ตัวแปรเพศ และตัวแปรสถานภาพสม ไม่มีความสัมพันธ์ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพ กับระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว

ปัจจัย	ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน			χ ²	P-value
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
เพศ				1.36	0.51
ชาย	2 (1.20)	104 (63.00)	59 (35.80)		
หญิง	0 (0.00)	58 (61.10)	37 (38.90)		
สถานภาพสมรส				7.15	0.13
โสด	2 (2.00)	69 (69.00)	29 (29.00)		
คู่	0 (0.00)	87 (58.00)	63 (42.00)		
หม้าย/หย่า/แยก	0 (0.00)	6 (60.00)	4 (40.00)		
ระดับการศึกษาสูงสุด				22.26	0.01*
ประถมศึกษา	0 (0.00)	61 (72.60)	23 (27.40)		
มัธยมศึกษาตอนต้น	2 (1.80)	75 (65.80)	37 (32.50)		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0 (0.00)	26 (45.60)	31 (54.40)		
ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	0 (0.00)	0 (0.00)	5 (100.00)		

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่าง เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด ประเภทกิจการ
ที่ประกอบอาชีพ กับระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว (ต่อ)

ปัจจัย	ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน			x ²	P-value
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
ประเภทกิจการที่ประกอบอาชีพ				94.29	0.00*
ประมง	0 (0.00)	4 (100.00)	0 (0.00)		
เกษตรและปศุสัตว์	2 (33.30)	1 (16.70)	3 (50.00)		
กิจการต่อเนื่องประมง	0 (0.00)	56 (69.10)	25 (30.90)		
ผู้รับใช้ในบ้าน	0 (0.00)	3 (33.30)	6 (66.70)		
พนักงานโรงงานอุตสาหกรรม	0 (0.00)	98 (61.20)	96 (36.90)		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6.2 ผลการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว การรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน และการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานกับระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว พบว่า ตัวแปร

หรือปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน และการสนับสนุนการปฏิบัติงาน ส่วนตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์ ได้แก่ ตัวแปรเพศ รายได้เฉลี่ย ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว และตัวแปรการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความความสัมพันธ์ระหว่าง อายุ รายได้เฉลี่ย ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว การรับรู้บทบาทหน้าที่ ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงาน กับ การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	P-value	ระดับความสัมพันธ์
อายุ	0.15	0.08	ไม่มีความสัมพันธ์
รายได้เฉลี่ย	-0.03	0.69	ไม่มีความสัมพันธ์
ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว	-0.12	0.05	ไม่มีความสัมพันธ์
การรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงาน	-0.11	0.87	ไม่มีความสัมพันธ์
ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงาน	-0.18	0.00*	น้อย
การสนับสนุนการปฏิบัติงาน	0.43	0.00*	ปานกลาง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สรุปผลการวิจัย

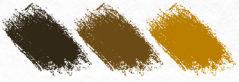
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีการรับรู้บทบาทในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับมาก ทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับดี ได้รับการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขต่างด้าวในระดับมาก ปัจจัยด้านระดับการศึกษา ประเภทกิจการที่ ประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน การสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานมีความสัมพันธ์เชิงบวก และทักษะคิดต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 ส่วนปัจจัยอื่นๆ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุข

มูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

อภิปรายผล

1. การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไพบูลย์ งามสกุลพิพัฒน์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานีส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ชาตรี จันทร์ตา (2552) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัคร

สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบล
ทางดง อำเภอทางดง จังหวัดเชียงใหม่ ระดับการ
ปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอยู่ในระดับ
ปานกลาง เกียรติศักดิ์ ศรีวงษ์ชัย (2554) ศึกษา
ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตตำบล
คลองตำหรุ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่า
พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
โดยภาพรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับ
ปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของชมพู
นุช สุภาพวานิช และคณะ (2563) ศึกษาปัจจัย
ที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดนราธิวาส
พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ส่วนใหญ่มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับพอใช้
อันเนื่องมาจากภาระงานประจำ และจำนวน
หลังคาเรือนจำนวนประชากรที่รับผิดชอบ
มีจำนวนมาก และจากสถานการณ์การระบาดของ
โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่อำเภอ
เมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาครมีคำสั่ง
มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ควบคุมการ
ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวไม่สามารถ
ปฏิบัติงานได้อย่างครอบคลุมทั่วถึง

**2. ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล การรับรู้
บทบาทหน้าที่ ทักษะต่อการปฏิบัติงานและ
การสนับสนุนการปฏิบัติงาน ที่มีความสัมพันธ์
กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมือง
สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร** พบว่า ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ ระดับ
การศึกษาสูงสุด และประเภทกิจการที่ประกอบ
อาชีพ โดยการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุข
มูลฐานให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
มีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลาง
กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.42, p = 0.00$) และ
ทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
มีความสัมพันธ์ทางลบ กับการปฏิบัติงาน
สาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -0.18, p = 0.00$)

อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวที่ได้รับการ
การศึกษา จะเป็นที่ยอมรับของประชากรต่างด้าว
ในชุมชน มีความสามารถในการอ่าน เขียน
มีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และ
การประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไทย
ส่งผลให้ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับการศึกษา ปณิตดา
ถาวรตระการ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันโรค
ไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ระดับ
การศึกษาสูงสุดมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน
ป้องกันโรคไข้เลือดออกของอาสาสมัคร
สาธารณสุขต่างด้าว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.05 สุซานุช จำปาศรี (2554) ได้ศึกษา
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ
อาสาสมัครสาธารณสุข เทศบาลเมืองกาญจนบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าอาสาสมัครสาธารณสุข
ที่มีการศึกษาต่างกัน มีการปฏิบัติหน้าที่แตกต่างกัน

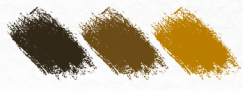
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ การศึกษาของ สุไวย๊ะ หมาดทิ่ง (2556) ศึกษา เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงาน ตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ท่าเรือ อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล พบว่า ระดับ การศึกษามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วิชุตดา เสพสมุทร (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานป้องกัน และควบคุมวัณโรคของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ในจังหวัด สมุทรสาคร พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อ การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมวัณโรคของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว และการศึกษาของ ประภาส ขำมาก (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัคร สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา พบว่า ระดับการศึกษาไม่มี ความสัมพันธ์กับระดับผลการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอ สทิงพระ จังหวัดสงขลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวที่พักอาศัย อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครส่วนใหญ่ มีประชากรที่ประกอบอาชีพ คือ พนักงาน ในโรงงานอุตสาหกรรม และกิจการต่อเนื่องกับ ประมงทะเล และในช่วงปี พ.ศ.2563-พ.ศ.2565 มี สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่อำเภอเมืองสมุทรสาครอย่างมาก โดยมีผู้ติดเชื้อตั้งแต่วันที่ 17 ธันวาคม 2563 ถึง วันที่ 25 พฤศจิกายน 2565 จำนวนทั้งสิ้น

173,615 ราย ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุข ต่างด้าวที่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานในโรงงาน อุตสาหกรรม และกิจการต่อเนื่องกับประมงทะเล มีการปฏิบัติหน้าที่ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และ ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมทั้ง การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานด้านอื่นๆ ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ปณิตดา ถาวรระการ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันโรค ไข้เลือดออกของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ประสิทธิภาพที่ประกอบอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติงานป้องกันโรคไข้เลือดออกของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว วิชุตดา เสพสมุทร (2553) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการ ปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมวัณโรคของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ในจังหวัด สมุทรสาคร พบว่า ประสิทธิภาพที่ประกอบ อาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและ ควบคุมวัณโรคของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว เนื่องจากงานป้องกันและควบคุมวัณโรคของ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีแนวทางการ ทำงานที่ไม่ชัดเจน และไปบุลย์ งามสกุลพิพัฒน์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครสาธารณสุข ประจำหมู่บ้าน อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี พบว่า อาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุข มูลฐาน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงาน สาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุข ต่างด้าวได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ

ปรีศณี หอมดี (2558) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย พบว่า ปัจจัยสนับสนุนการปฏิบัติงานทั้งสี่ด้าน ได้แก่ การนิเทศงาน การฝึกอบรมและศึกษาดูงาน การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และการสนับสนุนข้อมูลข่าวสาร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$) และสอดคล้องกับการศึกษาของประภา วุฒิกุล (2547) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดราชบุรี พบว่า การได้รับการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์มีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ($P = 0.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการนิเทศงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความสัมพันธ์กับระดับการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ($P = 0.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่า การที่อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีเอกสารความรู้ คู่มือ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งการอธิบายชี้แจงในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ การได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆที่ทันต่อเหตุการณ์ และการให้กำลังใจในการปฏิบัติงานจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขไทย ทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวมีความรู้ ทักษะ เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวอยู่ในระดับปานกลาง

ทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน มีความสัมพันธ์ด้านลบกับ การปฏิบัติงาน

สาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว เนื่องจากทัศนคติ เป็นความคิดเห็นของบุคคลมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบและเป็นสิ่งที่มีผลทำให้เกิดการปฏิบัติ จึงมีผลต่อพฤติกรรมของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว โดยเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้กล้าปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานในระดับดี ส่งผลให้ระดับการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานลดลงเนื่องจากอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวที่มีระดับทัศนคติอยู่ในระดับดี อาจมีความรู้สึกนึกคิดว่า ประชากรต่างด้าวมีความรู้และสามารถดูแลสุขภาพตนเองได้ อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าวไม่จำเป็นต้องเข้าไปดูแลหรือดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน สอดคล้องกับ การศึกษาของประภาส ขำมาก (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอสีทิงพระ จังหวัดสงขลา ระดับทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน กับระดับผลการปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในอำเภอสีทิงพระ ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานศึกษาของ ประภา วุฒิกุล (2547) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดราชบุรี พบว่า ทัศนคติที่ดีต่องานสาธารณสุขมูลฐาน กับ การปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดราชบุรี มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 และการศึกษาของ แสงจันทร์ ศรีทะวงษ์ (2540) ได้ศึกษาเรื่อง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์
สาธารณสุขมูลฐาน โดยอาสาสมัครสาธารณสุข
ในจังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า อาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน ที่มีระดับทัศนคติต่อนโยบาย
การปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดผลการ
ดำเนินการในระดับสูงที่แตกต่างกันด้วย
โดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านที่มีระดับ
ทัศนคติในด้านบวก จะมีผลการดำเนินงานในระดับสูง
ร้อยละ 94.80 ส่วนอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน ที่มีระดับทัศนคติในระดับ
ปานกลาง จะมีผลการดำเนินงานในระดับสูง
ร้อยละ 72.20

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้ประโยชน์

1. ควรกำหนดนโยบาย และแนวทาง
ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว ในด้านการ
สนับสนุนข้อมูลข่าวสาร และการนิเทศงาน
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
2. ควรส่งเสริม สนับสนุนในการร่วม
ดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานระหว่างเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขกับอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
3. ควรปรับทัศนคติในการปฏิบัติงาน
สาธารณสุขมูลฐาน ของอาสาสมัครสาธารณสุข
ต่างด้าว เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
เข้าใจว่า การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
เป็นสิ่งสำคัญในการดูแลสุขภาพของประชากร
ต่างด้าว ไม่ว่าจะประชากรต่างด้าวจะมีความรู้
ในการดูแลสุขภาพมากน้อยเพียงใด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพถึงปัจจัย
สู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน

ของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว เพื่อนำ
ผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนารูปแบบดำเนินงาน
สาธารณสุขมูลฐานในประชากรต่างด้าว
ให้เหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ
ของประชากรต่างด้าวต่อการปฏิบัติงาน
สาธารณสุขมูลฐานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ต่างด้าว

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2564). *คู่มือครูฝึกอบรม
อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว*.
[https://hss.moph.go.th/show_topic.p
hp?id=5029](https://hss.moph.go.th/show_topic.php?id=5029)
- กรมการจัดหางาน. (2565, 26 ธันวาคม). *สถิติ
จำนวนแรงงานต่างด้าวที่ได้รับอนุญาต
ทำงานคงเหลือที่วราขอาณาจักร
ประจำเดือน ธันวาคม 2565*.
[https://www.doe.go.th/
prd/assets/upload/files/alien_th/880
73cad88967313a04a0d77398a3a99.p
df](https://www.doe.go.th/prd/assets/upload/files/alien_th/88073cad88967313a04a0d77398a3a99.pdf)
- เกียรติศักดิ์ ศรีวงษ์ชัย. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านใน
เขตตำบลตำบูลำหู่ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
[วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ไม่ได้ตีพิมพ์]*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาติรี จันทร์ตา. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อการ
ปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน เทศบาลตำบลหางดง
จังหวัดเชียงใหม่ [การค้นคว้าแบบอิสระ
(รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชา*

- รัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่].
CMU Intellectual Repository.<http://search.lib.cmu.ac.th/search/?searchtype=&searcharg=b1461995>
- ชมพูช สุภาพวานิช, อิมรอน วาเต๊ะ, และ
กมลวรรณ วณิชชานนท์ (2563). ปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
จังหวัดนราธิวาส. *วารสารมหาวิทยาลัย
นราธิวาสราชนครินทร์*, 12(2), 34-50.
- เบญจรัตน์ แซ่ฉั่ว. (2548). *การประชุมระดับโลก
ว่าด้วยการสร้างเสริมสุขภาพครั้งที่ 6 ณ
กรุงเทพฯ ประเทศไทย 7-11 สิงหาคม
2548*. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ปนัดดา ถาวรตระการ. (2552). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับการปฏิบัติงานป้องกันโรคไข้เลือดออกของ
อาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว อำเภอเมือง
สมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร* [สารนิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ปรัศนี หอมดี. (2553). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ
การปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน
ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ในเขตพื้นที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย*
[วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ไม้ได้
ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ประภา วุฒิกุล. (2547). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการ
ปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน จังหวัดราชบุรี* [วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ประภาส ขำมาก. (2554). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
กับผลการปฏิบัติงาน ของอาสาสมัคร*
- สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในอำเภอ
ทิงพระ จังหวัดสงขลา* [วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์].
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ไพบุลย์ งามสกุลพิพัฒน์. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อ
การปฏิบัติงานของอาสาสมัครสาธารณสุข
ประจำหมู่บ้าน อำเภอหนองจิก จังหวัด
ปัตตานี* [สารนิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต,
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์]. คลังปัญญา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
<https://kb.psu.ac.th/psukb/handle/2010/7892>
- ราตรี พัฒนรังสรรค์. (2542). *พฤติกรรมมนุษย์กับ
การพัฒนาตน*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สำนัก
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชุดา เสพสมุทร. (2554, 26 สิงหาคม). *ปัจจัยที่มี
ผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุม
วัณโรคของอาสาสมัครสาธารณสุขต่างด้าว
ในจังหวัดสมุทรสาคร* [paper presen-
tation], การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับ
บัณฑิตศึกษา มสธ. ครั้งที่ 1, นนทบุรี,
ประเทศไทย
- สุชานุช จำปาศรี. (2554). *ปัจจัยที่มีผลต่อการ
ปฏิบัติหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุข
เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี*
[การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาามหาบัณฑิต
ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สุไวย๊ะ หมดทัง. (2554). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์
ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของ
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
ในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลท่าเรือ
อำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล* [การศึกษา

- ค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวัช เที่ยศิริวัฒนา และ และ สุธาทิพย์ จันทร์กษ. (2557). *หลักการ สถานการณ์ และแนวโน้มงานสาธารณสุขภาคประชาชน ประมวลสารชุดวิชาสัมมนาประเด็นและแนวโน้มภาวะผู้นำและการบริหารสาธารณสุข*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- แสงจันทร์ ศรีทะวงษ์. (2540). *ปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชนโดยอาสาสมัครสาธารณสุข ในจังหวัดร้อยเอ็ด* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย]. คลังปัญญาจุฬาฯ. <https://cuir.car.chula.ac.t/handle/123456789/11164>
- สุไวย๊ะ หมดทิ้ง. (2554). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลท่าเรืออำเภอท่าแพ จังหวัดสตูล* [การศึกษา ค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุไรวรรณ บุญสาสิทธิ์กษ. (2542). *การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน จังหวัดลพบุรี* [วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. (n.d.). *Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement*. Academia.edu. https://www.academia.edu/8276400/DETERMINING_SAMPLE_SIZE_FOR_RESEARCH_ACTIVITIES_Author_Krejcie_Robert_V_Morgan_Daryle_W_in_Educational_and_Psychological_Measurement
- Weisbord, & Marvin R. (1976). *Organizational diagnosis: Six places to look for trouble with or without a theory*. <https://dokumen.tips/documents/organizational-diagnosis-six-places-to-look-for-trouble-with-or-without-a.html?page=6>